

การศึกษาแนวทางการปรับปรุงการจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์กายวิภาคศาสตร์กองดอน

AN EXHIBITION DEVELOPMENT OF CONGDON ANATOMICAL MUSEUM

สุพิชญา จันทรพรรค 4736632 LCCS/M

ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อภิญา บัวสรวง. M.A., ดวงพร คำณูวัฒน์. M.A.,
สรโรจ แสงวิเชียร. พ.ม., พ.ด., นิษฐา หุ่นเกษม. ศศ.ด.

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางในการปรับปรุงการจัดแสดงนิทรรศการในพิพิธภัณฑ์กายวิภาคศาสตร์กองดอน คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะ ฯ ในการขยายพื้นที่จัดแสดงในตึกกายวิภาคศาสตร์เพิ่มมากขึ้น โดยเน้นการปรับเนื้อหา นิทรรศการ เพื่อตอบสนองต่อผู้ชมทั่วไปที่ไม่มีความรู้พื้นฐานทางกายวิภาคศาสตร์

ผลการศึกษาพบว่าพิพิธภัณฑ์กายวิภาคศาสตร์กองดอนเป็นพิพิธภัณฑ์เฉพาะทางทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ จัดแสดงโดยให้ความสำคัญกับ บอวัยวะของอาจารย์ใหญ่เป็นหลัก ผู้ชมของพิพิธภัณฑ์กายวิภาคศาสตร์กองดอน มีความหลากหลายทั้งเพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และพื้นฐานความรู้ทางกายวิภาคศาสตร์ นอกจากนี้จำนวนผู้ชมยังคงเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี โดยผู้ชมส่วนใหญ่ร้อยละ 89.75 เป็นชาวไทยได้แก่ประชาชนทั่วไป นักเรียนและนักศึกษา ผู้ชมสามารถเข้าชมนิทรรศการได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ผู้วิจัยได้ศึกษาพื้นที่จัดแสดงของตึกกายวิภาคศาสตร์และนำเสนอแนวทางการจัดนิทรรศการ 16 เรื่องเพื่อให้เกิดความครบสมบูรณ์ทางการศึกษาวิชากายวิภาคศาสตร์ ทั้งนี้ยังคงให้ความสำคัญกับวัตถุแสดงแต่นำเสนอเนื้อหาของนิทรรศการแต่ละเรื่องเพื่อตอบสนองผู้ชมที่ไม่มีความรู้พื้นฐานทางกายวิภาคศาสตร์ ทั้งนี้ นิทรรศการทั้ง 16 เรื่องเกี่ยวกับระบบอวัยวะในร่างกายมนุษย์บนพื้นฐานของการศึกษาทางกายวิภาคศาสตร์คือ โครงสร้างของอวัยวะ กำเนิด ตำแหน่งและความสัมพันธ์กับอวัยวะข้างเคียง รวม 16 เรื่องคือระบบอวัยวะรับรู้สัมผัส, ระบบไหลเวียนโลหิต, ระบบประสาท, ระบบทางเดินอาหาร, ระบบหายใจ, ระบบขับถ่ายปัสสาวะ, ระบบสืบพันธุ์, ระบบน้ำเหลือง, ระบบการเคลื่อนไหว, พันธุกรรม, การเจริญพัฒนาของตัวอ่อน, ความผิดปกติตั้งแต่กำเนิด, แผล, ร่างกายตัดขวาง, และระบบผิวหนังและเครื่องหล่อหุ้มร่างกาย และสายใยแห่งความสัมพันธ์ของระบบอวัยวะของร่างกายทุกระบบซึ่งทำงานสอดคล้องกันเพื่อให้เร้านินชีวิตอย่างเป็นปกติสุข

AN EXHIBITION DEVELOPMENT OF CONGDON ANATOMICAL MUSEUM

SUPICHYA CHANDRAPHAK 4736632 LCCS/M

M.A. (CULTURAL STUDIES)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: APINYA BUASUANG, M.A.,
DUANGPORN KAMNOONWATANA, M.A., SANJAI SANGVICHIE, M.D., Ph.D.,
NITTA ROONKASEM, Ph.D.

ABSTRACT

This research proposes to study the development of the exhibition of the Congdon Anatomical Museum, Faculty of Medicine Siriraj Hospital, Mahidol University, in the expanded cases of increased of exhibition space according to the policy of the Faculty, and proposes content development of the exhibition for visitors without experience in anatomy.

The Congdon Anatomical Museum is an object-based, specialized, medical science museum. The visitors vary by gender, age, occupation, education, and knowledge in anatomy. 89.75 percent of visitors are Thais, the rest are foreigners. Visiting the museum is free of charge.

The researcher studied spaces in the Anatomy Building and probability to allocate 16 exhibitions of the Congdon Anatomical Museum. Each exhibition is based on a method of anatomy. Visitors should know about human organs the structure, origin, and location and the relation to the other organs. The researcher suggests that the exhibition should be an object-based exhibition, in which most of exhibits are embalmed cadavers and dissected human organs. Each exhibit serves the visitor who does not have knowledge of anatomy. The researcher suggests exhibiting human organ systems. The contents of the exhibition consists of 16 topics, which are systems of organs of special senses, the heart and blood circulation, nervous, gastrointestinal, respiratory, urinary, reproductive, lymphatic, locomotion, and system of skin and skin derivatives, genetics, human development, congenital anomaly, twins, and topographic anatomy.

KEY WORDS: ANATOMY / MUSEUM / MEDICAL SCIENCE MUSEUM /
EXHIBITION

298 pages